

ΤΕΕ – ΤΚΜ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΜΙΚΡΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑ
ΣΤ' ΚΥΚΛΟΣ2005

"ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ"

**ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

N. Μαραγκός
Μηχανολόγος Μηχ. Msc

ΚΙΛΚΙΣ 2005

Εφαρμογή συστήματος διαχείρισης υγείας και ασφάλειας της εργασίας σε μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμούς

1. Οφέλη από τη εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης ασφάλειας

Τα οφέλη που προκύπτουν από την εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης ασφάλειας είναι:

- ηθική ικανοποίηση από την ελαχιστοποίηση εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών
- αύξηση παραγωγικότητας
- μείωση περιβαντολογικών επιπτώσεων
- βελτίωση της ποιότητας
- βελτίωση του ηθικού των εργαζομένων
- ενίσχυση του αισθήματος της ομαδικής εργασίας
- βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της επιχείρησης

Σκοπός: Η επίτευξη της απολύτως ασφαλούς διαδικασίας.

2. Διαδικασία προσέγγισης

Η διαδικασία προσέγγισης είναι τεσσάρων σταδίων:

1. Εμφανής πρωτοστασία, αποφασιστικότητα και δέσμευση της διοίκησης για την εφαρμογή του συστήματος.

2. Καθιέρωση ή υιοθέτηση ιδιαίτερης κουλτούρας σχετικά με την ασφάλεια.
3. Εφαρμογή ενός εκτεταμένου συστήματος διαχείρισης ασφάλειας.
4. Επίτευξη λειτουργικής τελειότητας.

3.Υλοποίηση

Η ανωτέρω προσέγγιση απαιτεί χρόνο για να υλοποιηθεί. Έτσι και αλλιώς η διαχείριση της ασφάλειας δεν είναι καθόλου εύκολη. Η καθιέρωση ενός συστήματος διαχείρισης ασφάλειας απαιτεί χρόνο και πολύ καλό σχεδιασμό.

4.Σύστημα διαχείρισης

Ένα σύστημα διαχείρισης είναι μιά σειρά από αρχές, πολιτικές και διαδικασίες που στηρίζονται σε μιά συλλογική αποστολή και εφαρμόζονται από την διοίκηση για να κατευθύνει έναν οργανισμό προς έναν συγκεκριμένο αντικειμενικό σκοπό.

Συλλογική αποστολή

Η εφαρμογή ενός δραστικού συστήματος διαχείρισης χωρίς να βασίζεται στην συλλογικότητα είναι πολύ δύσκολη έως αδύνατη.

Εφαρμογή από την διοίκηση

Είναι πολύ βασικό σημείο ότι το σύστημα πρέπει να εφαρμοσθεί από την διοίκηση προς τα κάτω και όχι το ανάποδο.

Ο αντικειμενικός σκοπός είναι η επίτευξη της απόλυτου ασφαλούς διαδικασίας.

5.Πρωτοστασία και δέσμευση της διοίκησης

Εάν η πρωτοστασία και η δέσμευση της διοίκησης δεν είναι συμπαγής και αραγής η προσπάθεια εφαρμογής του συστήματος διαχείρισης δεν θα επιτύχει. Η πρωτοστασία και η δέσμευση της διοίκησης πρέπει να είναι πραγματική και συνεχής.

Είναι εύκολο να δεσμεύεται κανείς προφορικά για θέματα που αφορούν την ασφάλεια. Κανείς δεν θέλει να δει κάποιον να τραυματίζεται, τον εξοπλισμό να καταστρέφεται και την φήμη της επιχείρησής του να αμαυρώνεται. Παρά ταύτα αυτή η δέσμευση πρέπει να υποστηρίζεται από ξεκάθαρη συλλογική αποστολή και πολιτική. Η αποστολή αυτή πρέπει να κοινοποιείται στους εργαζόμενους, στους πελάτες στους μετόχους της επιχείρησης, και στην πολιτεία.

Παράδειγμα έκφρασης μίας τέτοιας συλλογικής αποστολής θα μπορούσε να είναι:

“Εμείς σαν εταιρεία είμαστε αποφασισμένοι να εφαρμόζουμε τα υψηλότερα standards για την ασφαλή λειτουργία των εγκαταστάσεών μας, την προστασία του περιβάλλοντος, των ανθρώπων μας, των πελατών μας και των πολιτών της κοινότητας όπου δραστηριοποιούμαστε. Στηριζόμενη σ’ αυτήν την αποστολή η πολιτική μας είναι να μην κατασκευάζουμε, εμπορευόμαστε, χρησιμοποιούμε πωλούμε, μεταφέρουμε ή διαθέτουμε κανένα προϊόν εκτός και αν αυτό μπορεί να γίνει κατά τρόπο ασφαλή και όχι επιβαρυντικό για το περιβάλλον.”

Για την επίτευξη όμως της απολύτως ασφαλούς διαδικασίας αυτές οι δηλώσεις πρέπει να είναι κάτι περισσότερο από λόγια. Πρέπει να εκφράζουν την επιχείρηση για το τι είναι διατεθειμένη να πράξει.

Πρέπει γι αυτό οι δηλώσεις αυτές να αποδεικνύονται και από χειροπιαστές πράξεις. Όπως για παράδειγμα θα μπορούσε να είναι η παραίτηση της εταιρείας από επικερδείς δραστηριότητες εξ’ αιτίας κάποιων ανησυχιών για την δυνατότητα παραγωγής των συγκεκριμένων προϊόντων κατά τρόπο ασφαλή και όχι επιβαρυντικό για το περιβάλλον.

6. Προβλήματα στην εφαρμογή της ενιαίας πολιτικής της εταιρείας

Σε πολλές εταιρείες υπάρχει μία διαφορά μεταξύ του τι η γενική διεύθυνση λέει και του τι εφαρμόζεται στις απομακρυσμένες μονάδες. Για τον λόγο αυτόν είναι πολύ βασικό η διοίκηση της κάθε μονάδας να επιδεικνύει την δέσμευσή της στην ασφάλεια με πραγματικά εμφανείς τρόπους.

Οι διοικήσεις των επιμέρους μονάδων θα πρέπει:

1. “Να επιβεβαιώνουν ότι η συλλογική αποστολή και η πολιτική γιά την επίτευξη της απολύτου ασφαλούς διαδικασίας πραγματικά εφαρμόζεται στην μονάδα την οποία διοικούν”.

Αυτό μπορεί να γίνει:

- κάνοντας την ασφάλεια της διαδικασίας καθαρή προτεραιότητα
- κρατώντας την μονάδα επικεντρωμένη στην επίδωξη της απολύτου ασφαλούς διαδικασίας
- μεταδίδοντας στους εργαζόμενους το ότι η ασφάλεια της διαδικασίας αποτελεί ενσωματωμένο κομμάτι της τελειότητας της εργασίας και του προϊόντος και ότι είναι σημαντική για την επιχείρηση, τις εγκαταστάσεις και γι αυτούς προσωπικά.

Θα μπορούσε για παράδειγμα να αρχίζει όλα τα meetings -όχι μόνο τα σχετικά με τα θέματα ασφαλείας- με μία συζήτηση για την σπουδαιότητα της ασφάλειας της διαδικασίας και του προσωπικού.

Μία τέτοια συμπεριφορά θα αποτελούσε μεγάλη αλλαγή για πολλούς διευθυντές, που έχουν συνηθίσει να επικεντρώνονται πάνω απ' όλα στα βασικά θέματα παραγωγής.

Στο κάτω-κάτω η επίτευξη τελειότητας στην ασφάλεια της διαδικασίας οδηγεί στην βελτίωση τόσο της ποιότητας όσο και της παραγωγικότητας.

2. Αφιέρωση ανθρώπων και χρημάτων στην προσπάθεια για την επίτευξη της ασφάλειας της διαδικασίας.

- Χειροπιαστές πράξεις είναι απαραίτητες. Η αφιέρωση των απαραίτητων πόρων στην προσπάθεια είναι απαραίτητη. Οι εργαζόμενοι ακούν τα λόγια της διοίκησης αλλά κρίνουν τις πράξεις της.
- Η ανάθεση της προσπάθειας είναι πολύ βασικό να γίνει σε αξιόλογα, αποδοτικά άτομα, ώστε να περάσει το μήνυμα της προτεραιότητας του θέματος και της σημασίας που δίνει η διοίκηση.
- Στην προσπάθεια για την επίτευξη της ασφαλούς διαδικασίας θα εμπλακούν όλοι οι εργαζόμενοι. Στο σημείο αυτό η διοίκηση θα πρέπει να κάνει γνωστό στον καθένα ότι θα υποστηρίξει την προσπάθειά του. Αυτή η υποστήριξη μπορεί να πάρει την μορφή της απαιτούμενης χρηματοδότησης για να γίνει σωστά η εργασία.
- Η διοίκηση επομένως της μονάδας πρέπει να υποστηρίξει κάθε λογική και εύλογη απαίτηση χρημάτων για την σωστή εκτέλεση της εργασίας.

3. Προσωπική συμμετοχή της διοίκησης σε δραστηριότητες που έχουν σχέση με την ασφάλεια της διαδικασίας.

Η προσωπική συμμετοχή μελών της διοίκησης έχει δύο θετικά αποτελέσματα:

- Δείχνει ότι η διοίκηση εμπλέκεται στην προσπάθεια και την εκτιμά.
- Επιτρέπει στην διοίκηση να εκτιμά την ποιότητα της προσπάθειας. Η συμμετοχή σε meetings αναγνώρισης κινδύνων, η συμμετοχή σε ομάδες επιθεώρησης εξοπλισμού και η συμμετοχή σε ασκήσεις πυρόσβεσης είναι μερικά παραδείγματα

4. Διενέργεια επιθεωρήσεων στις οποίες η επιτυχία ανταμείβεται και τα αδύναμα σημεία του συστήματος βελτιώνονται.

- Κάθε σύστημα διαχείρισης έχει και ένα κομμάτι επιθεώρησης. Τα συστήματα διαχείρισης ασφάλειας δεν αποτελούν εξαίρεση.
- Χωρίς καμία έννοια παρακολούθησης της προόδου είναι σίγουρο ότι θα υπάρξουν κενά στην δομή του συστήματος.
- Η διοίκηση πρέπει να συμμετέχει ενεργά στην διαδικασία αυτή των επιθεωρήσεων.
- Τα αποτελέσματα των άτυπων και τυπικών επιθεωρήσεων πρέπει να χρησιμοποιούνται για την βελτίωση του συστήματος.
- Τα θετικά ευρήματα πρέπει να επαινούνται και τα αδύναμα σημεία να ενισχύονται.

7. Ανάπτυξη κουλτούρας στην επιχείρηση για θέματα ασφάλειας

Ένα σύστημα διαχείρισης ασφάλειας είναι πολύ πιθανότερο να ανθίσει σ' ένα περιβάλλον που εκτιμά την ασφάλεια παρά σ' ένα που δεν την εκτιμά.

Κάθε επιχείρηση έχει κάποια κουλτούρα που είναι μοναδική γι' αυτήν. Αν στο επίκεντρο έχει τεθεί η ποιότητα, τότε οι εργαζόμενοι αποδίδουν για την επίτευξη της υψηλότερης δυνατής ποιότητας. Αν στο επίκεντρο έχει τεθεί το κέρδος και ο έλεγχος του κόστους τότε όλη η λειτουργία της επιχείρησης είναι προσανατολισμένη για την επίτευξη του στόχου αυτού. Ακριβώς το ίδιο ισχύει και για την ασφάλεια.

Οι περισσότερες επιχειρήσεις έχουν κάποια κουλτούρα για θέματα ασφάλειας του προσωπικού. Η εμπειρία έχει δείξει ότι η απόδοση ενός δραστικού συστήματος διαχείρισης ασφάλειας, αυξάνεται σημαντικά με την ύπαρξη μιας τέτοιας κουλτούρας. Πράγμα που είναι επόμενο αφού η ασφαλής διαδικασία μπορεί να θεωρηθεί σαν λογική προέκταση ενός δυνατού προγράμματος ασφάλειας προσωπικού.

Υπάρχει η πιθανότητα μία επιχείρηση που δεν αποδέχεται στο σύνολό της την σημασία της ασφάλειας προσωπικού να μην μπορεί να εφαρμόσει ένα σύστημα διαχείρισης ασφάλειας.

Χωρίς την ξεκάθαρη εκτίμηση της επιχείρησης για την ασφάλεια (κουλτούρα), υποστηριζόμενη με χειροπιαστές αποδείξεις, η εφαρμογή συστήματος διαχείρισης ασφάλειας δεν επιτυγχάνει.

Χωρίς χειροπιαστές και ευκρινείς πράξεις που να αποδεικνύουν την σημασία που δίνει η επιχείρηση στα θέματα ασφάλειας, η ανάπτυξη ισχυρής κουλτούρας για θέματα ασφάλειας δεν είναι δυνατή. Χειροπιαστές πράξεις όπως:

Η αρχή στην οποία πρέπει να στηρίζεται ένα σύστημα ασφάλειας προσωπικού είναι: "Όλα τα συμβάντα και οι τραυματισμοί μπορούν να αποτραπούν"

Όλοι οι προϊστάμενοι παραγωγής πρέπει να θεωρούνται υπεύθυνοι και θα πρέπει να λογοδοτούν για την απόδοση του τμήματός τους σε θέματα ασφάλειας. Αυτό σημαίνει ότι κάθε χρόνο θα πρέπει να τίθενται ξεκάθαροι στόχοι για την απόδοση σε θέματα ασφάλειας για κάθε τμήμα.

Προαγωγές και αυξήσεις μισθών θα πρέπει να λαμβάνουν πάντα υπ' όψη τους τις επιδόσεις σε θέματα ασφάλειας.

8. Εφαρμογή ενός εκτεταμένου συστήματος διαχείρισης ασφάλειας

Με την πρωτοσταςία της διοίκησης και την δέσμευση να παρέχει την ισχυρή, στερεά βάση και την γενικότερη κουλτούρα για θέματα ασφάλειας να παρέχει το γόνιμο έδαφος, το επόμενο βήμα δεν είναι άλλο από τη εφαρμογή ενός εκτεταμένου συστήματος διαχείρισης ασφάλειας.

Ένα σύστημα διαχείρισης ασφάλειας στηρίζεται στην εφαρμογή μεθόδων ελέγχου της διαδικασίας που κάνουν εφικτή την αναγνώριση των κινδύνων, την κατανόηση και τον έλεγχο τους, στοχεύοντας στον εκμηδενισμό των τραυματισμών και των συμβάντων γενικότερα που σχετίζονται με την διαδικασία.

Το σύστημα διαχείρισης ασφάλειας επικεντρώνεται σε τρεις κυρίως τομείς:

- Τεχνολογία
- Μέσα και
- Προσωπικό

που αναλύονται σε 14 επιμέρους στοιχεία.

υ Τεχνολογία

- Πληροφορίες γιά την ασφάλεια της εφαρμοζόμενης διαδικασίας.
- Process Hazard Analysis (PHA)
- Εγχειρίδια λειτουργικών διαδικασιών
- Διαχείριση αλλαγών της εφαρμοζόμενης τεχνολογίας

υ Μέσα

- Διαχείριση αλλαγών των εγκαταστάσεων
- Μηχανολογική αρτιότητα
- Safety reviews πριν την έναρξη λειτουργίας
- Διασφάλιση ποιότητας

υ **Προσωπικό**

- Εκπαίδευση
- Διερεύνηση συμβάντων
- Διαχείριση αλλαγών του προσωπικού
- Συνεργασία με εξωτερικούς εργολάβους
- Σχεδιασμός εκτάκτου ανάγκης και ανταπόκρισης
- Επιθεώρηση

9. Η εφαρμογή

Η εφαρμογή ενός συστήματος σαν το ανωτέρω μπορεί να γίνει σε πέντε διαδοχικά στάδια:

- Εκτίμηση της υπάρχουσας κατάστασης.
- Ανάπτυξη ενός σχεδίου
- Ανάθεση των εργασιών του σχεδίου.
- Εκτέλεση του σχεδίου
- Επιθεώρηση από εξωτερικούς επιθεωρητές και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του σχεδίου.

Κάθε ένα από αυτά τα στάδια είναι σημαντικό για την επιτυχή εφαρμογή του συστήματος και πρέπει να εκτελεστεί με την ανωτέρω σειρά.

9.1. Εκτίμηση της υπάρχουσας κατάστασης

Το πρώτο αυτό βήμα αποτελείται από μία εκτίμηση της υπάρχουσας κατάστασης στην επιχείρηση. Η διαδικασία της εκτίμησης είναι απλή και μπορεί να γίνει από μία μικρή ομάδα των τριών ή τεσσάρων ατόμων που είναι γνώστες της ασφάλειας της διαδικασίας καθώς ακόμη και των μηχανολογικών και τεχνολογικών χαρακτηριστικών της μονάδας.

Στα μέλη της ομάδας θα πρέπει να περιλαμβάνονται και άτομα από διαφορετικά τμήματα των εγκαταστάσεων, για να εξασφαλισθεί η οπτική γωνία του ατόμου που δεν είναι εξοικειωμένο με τους κινδύνους της υπό μελέτη μονάδος και να αποφεύγονται προβλήματα που είναι γνωστά σαν “tunnel-vision”.

Τα μέλη της ομάδας δεν πρέπει να αποκαλύπτουν απλά τους διάφορους κινδύνους, αλλά πρέπει να φέρονται σαν πραγματικά να ενδιαφέρονται για την βελτίωση της απόδοσης της μονάδας στα θέματα ασφάλειας. Η κατανόηση του ρόλου τους, η εκπαίδευσή τους αλλά και γενικότερα η επιλογή τους, είναι όλα πολύ βασικοί συντελεστές για την επίτευξη του σκοπού τους.

Με την χρήση check-list, τα μέλη της ομάδας θα περάσουν αρκετές μέρες σε κάθε μία από τις μονάδες της επιχείρησης, μιλώντας στο προσωπικό, εξετάζοντας τα έγγραφα που συμπληρώνονται κατά την διαδικασία, και επισκεπτόμενοι τις εγκαταστάσεις.

Ο σκοπός της ομάδας είναι να μπορέσει να καθορίσει επαρκώς την παρούσα κατάσταση προσπαθώντας να απαντήσει στα ακόλουθα ερωτήματα:

- Ποια είναι τα στοιχεία, που απαιτούνται για την εφαρμογή του συστήματος διαχείρισης ασφάλειας, που ήδη υπάρχουν?

Για παράδειγμα οι περισσότερες μονάδες είναι πιθανόν να έχουν κάποιες οδηγίες λειτουργίας. Ακόμη και αν αυτές δεν είναι ενημερωμένες και εκσυγχρονισμένες πάλι είναι καλύτερα από το να μην υπήρχαν καθόλου.

- Σε ποιά σημεία εντοπίζονται κενά?

Εκτός και αν η επιχείρηση είναι τέλεια, θα υπάρχουν κάποια κενά. Αυτές οι περιοχές θα αποτελέσουν το επίκεντρο του σχεδίου που θα αναπτυχθεί για την επίτευξη του απώτερου στόχου που είναι η επιτυχής εφαρμογή του συστήματος διαχείρισης ασφάλειας.

9.2. Ανάπτυξη του σχεδίου

Η ομάδα που έκανε την εκτίμηση της υπάρχουσας κατάστασης πρέπει στη συνέχεια να συνοψίσει τα ευρήματά της και να θέσει προτεραιότητες για τις υπάρχουσες ανάγκες.

Για παράδειγμα δεν θα γίνει επανεκπαίδευση των χειριστών αν οι διαδικασίες δεν έχουν μεταβληθεί τα τελευταία οκτώ χρόνια. Και ούτε θα ξεκινήσει εκτίμηση κινδύνου του συστήματος επεξεργασίας νερού παρά μόνον αφού ολοκληρωθεί η εκτίμηση κινδύνου του επικινδυνότερου φωσγενίου.

Οι χρηματικοί πόροι και το διαθέσιμο προσωπικό είναι περιορισμένα στις περισσότερες επιχειρήσεις. Για τον λόγο αυτόν πρέπει με μεγάλη προσοχή να υπολογισθούν τα ποσά και το προσωπικό, που απαιτούνται για να επιτευχθούν οι ενέργειες στις οποίες δόθηκε προτεραιότητα.

Από την στιγμή που δεν είναι δυνατόν να γίνουν όλα με μίας η χρήση χρονοδιαγράμματος είναι επιτακτική στο σημείο αυτό.

Το χρονοδιάγραμμα πρέπει ρεαλιστικό και να θέτει πραγματοποιήσιμους στόχους.

Πρέπει να είναι αυστηρό και να αναφέρει ρητά ποιος είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση ποιας εργασίας και σε ποια ημερομηνία.

9.3. Ανάθεση των εργασιών του σχεδίου

Το σχέδιο έχει αναγνωρίσει τα κρίσιμα σημεία και έχει επιβάλει το χρονοδιάγραμμα εργασιών. Το επόμενο βήμα είναι η ανάθεση καθηκόντων στο προσωπικό.

Για την διασφάλιση της επίτευξης των στόχων τα σωστά άτομα πρέπει να τεθούν στην σωστή θέση. Για παράδειγμα δεν αναθέτουμε σε κάποιον που δεν έχει την εμπειρία από την διαδικασία να γράψει εγχειρίδιο λειτουργικών διαδικασιών, μόνο και μόνο επειδή είναι διαθέσιμος. Όπως επίσης δεν αναθέτουμε σε κάποιον που δεν έχει ασχοληθεί με την συντήρηση να γράψει τα standards μηχανολογικής αρτιότητας.

Ανάθεση χονδροειδών εργασιών σε ομάδες υποστήριξης ή σε εξωτερικούς εργολάβους. Εργασίες όπως ο εκσυγχρονισμός των σχεδίων, οι υπολογισμοί ρουτίνας κτλ πρέπει να ανατίθενται σε εξωτερικούς συνεργάτες.

Αυτός ο καταμερισμός των εργασιών αποσκοπεί στο να κρατά το προσωπικό της επιχείρησης εστιασμένο στον στόχο της προσπάθειας και να μην αποπροσανατολίζεται με τις λεπτομέρειες.

Ο χρόνος που απαιτείται για την εκτέλεση των εργασιών για την εφαρμογή του σχεδίου δεν είναι ευκαταφρόνητος και αναγκαστικά οι απασχολούμενοι θα αφήσουν πίσω κάποιες άλλες υποχρεώσεις τους. Η διοίκηση πρέπει να το αναγνωρίσει αυτό και να λύσει τα τυχόν προβλήματα που θα παρουσιαστούν πριν προκύψουν οι όποιες συγκρούσεις.

Εδώ είναι που οι αρχές και οι αξίες της επιχείρησης παίζουν πρωτεύοντα ρόλο. Οι εργαζόμενοι θα εκτελέσουν ότι τους ζητηθεί από την διοίκηση και θα καταβάλουν όλες τους τις προσπάθειες στους τομείς εκείνους όπου κρίνεται η απόδοσή τους.

Από την στιγμή που επιλέχθηκαν τα άτομα πρέπει να εκπαιδευτούν στην εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης ασφάλειας. Εξειδικευμένη εκπαίδευση πιθανόν να χρειαστεί ακόμη και σε θέματα όπως η ανάλυση κινδύνου, ανάλυση συνεπειών, συγγραφή λειτουργικών διαδικασιών, προβλεπτική και προληπτική συντήρηση κτλ.

Χωρίς το απαραίτητο γνωστικό υπόβαθρο πολύς χρόνος μπορεί να σπαταληθεί άσκοπα. Η επένδυση σε εκπαίδευση θα αποδώσει άμεσα αλλά και μακροπρόθεσμα.

9.4. Εκτέλεση του σχεδίου

Στο σημείο αυτό η εκτέλεση του σχεδίου είναι απλή υπόθεση. Απλά πρέπει να αφήσουμε την επιχείρηση να λειτουργήσει. Το μόνο που χρειάζεται είναι να παρακολουθείται η πρόοδος.

Το στάδιο αυτό δίνει μία ευκαιρία στην διοίκηση να αποδείξει την πρωτοστασία και την δέσμευσή της. Ανά τακτά χρονικά διαστήματα θα πρέπει να συγκαλούνται meetings όπου θα συγκρίνονται η πραγματική απόδοση των εργασιών με τους στόχους και το χρονοδιάγραμμα του σχεδίου εφαρμογής.

Η διοίκηση θα πρέπει να αναγνωρίζει και να επαινεί για τα σημεία στα οποία επιτεύχθηκαν ή και ξεπεράστηκαν οι στόχοι, ενώ θα πρέπει να δείχνει μεγαλύτερη προσοχή στα σημεία στα οποία οι στόχοι δεν επιτεύχθηκαν.

Από το στάδιο αυτό θα πρέπει ακόμη η επιχείρηση να ξεκινήσει τις προσπάθειες για την δημιουργία ενός κλίματος εμπιστοσύνης και αξιοπιστίας με την κοινότητα.

Θα πρέπει να προσκαλέσει ανοικτά αυτούς που ενδιαφέρονται να επισκεφθούν τις εγκαταστάσεις της. “Seeing is believing”. Εύκολα φοβάται κανείς κάτι που δεν ξέρει ενώ η γνώση πολλές φορές είναι καθησυχαστική.

Ένας από τους πιο σημαντικούς τρόπους για να δημιουργηθεί το απαραίτητο κλίμα εμπιστοσύνης μεταξύ της επιχείρησης και της κοινότητας είναι δια μέσου των εργαζομένων. Η εκπαίδευση και η ενθάρρυνσή τους θα τους μετατρέψει σε πρεσβευτές της επιχείρησης στην κοινότητα, όπου τις περισσότερες φορές χαίρουν μεγαλύτερης αξιοπιστίας απ’ ότι οι διευθύνοντες.

Πάντως το πιο σημαντικό για την δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης με την κοινότητα είναι η επιτυχής εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης ασφάλειας. Τίποτα δεν δημιουργεί μεγαλύτερη εμπιστοσύνη από ότι ένα φτωχό σε συμβάντα ιστορικό.

Όλες οι λέξεις και οι πράξεις του κόσμου δεν μπορούν να καλύψουν μία φτωχή σε απόδοση διαχείριση ασφάλειας. Πυρκαγιές, εκρήξεις και διαφυγές τοξικών προϊόντων, δεν δημιουργούν πρόσφορο έδαφος για την δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης. Πράγμα που αποτελεί και τον κυριότερο λόγο για την εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης ασφάλειας.

Πρέπει πάντως να ξεκινήσουν νωρίς οι διαδικασίες δημιουργίας κλίματος εμπιστοσύνης ώστε όταν θα δημιουργηθεί κάποτε κάποιο πρόβλημα να υπάρχει ήδη καλό κλίμα υπέρ της επιχείρησης.

9.5. Αξιολόγηση από εξωτερικούς επιθεωρητές

Από την στιγμή που οι στόχοι επιτεύχθηκαν και τα κενά του συστήματος διαχείρισης καλύφθηκαν είναι ώρα για την εξωτερική επιθεώρηση.

Εξωτερικοί επιθεωρητές στην περίπτωση αυτή μπορεί να είναι οι επιθεωρητές κάποιου πιστοποιημένου φορέα ή κάποιοι σύμβουλοι επιχειρήσεων για σχετικά θέματα ή και κάποιος από την ίδια επιχείρηση αλλά από άλλη εγκατάσταση.

Η επιθεώρηση αυτή πάντως πρέπει να γίνει από κάποιο σχετικό άτομο που όμως δεν έχει βιώσει την συγκεκριμένη εγκατάσταση και αποτελεί γι' αυτό ένα νέο ζευγάρι μάτια και αυτό γιατί άτομα που ήδη έχουν σχέση με την συγκεκριμένη εγκατάσταση θα είναι σίγουρα προκατειλημμένοι.

Μία τέτοια επιθεώρηση θα μπορέσει να βοηθήσει στην εκτίμηση της προόδου που σημειώθηκε και θα δώσει το επίπεδο αναφοράς για την μελλοντική βελτίωση του συστήματος.

9.6. Επιτυγχάνοντας την τέλεια διαδικασία

Το τελευταίο στάδιο στην διαδικασία εφαρμογής ενός συστήματος διαχείρισης ασφάλειας είναι η επίτευξη της τέλει διαδικασίας. Το στάδιο αυτό είναι ανέανο και δεν τελειώνει ποτέ.

Το στάδιο αυτό είναι η κόλλα που κρατά σταθερά μαζί όλα τα άλλα στοιχεία.

Βασίζεται στην αρχή ότι η κατασκευή, η χρήση, και η διαχείριση επικίνδυνων υλικών απαιτεί την αφοσίωση και την δέσμευση των εμπλεκομένων, για να εκτελείται κάθε εργασία, σωστά κάθε φορά που εκτελείται.

Τα χαρακτηριστικά μίας τέτοιας επιχείρησης περιλαμβάνουν:

- Διαχείριση που στηρίζεται στην πρωτοσταςία με παραδειγματισμό.
- Μεγάλο βαθμό εμπλοκής των εργαζομένων σε κάθε στοιχείο του συστήματος διαχείρισης ασφάλειας.
- Ανοικτές γραμμές επικοινωνίας μεταξύ όλων των επιπέδων της επιχείρησης.-
- Ισχυρή αίσθηση ομαδικότητας.

- Κοινές αξίες σ' όλο το προσωπικό
- Δέσμευση να σταματά κάθε εργασία και να διακόπτεται η διαδικασία αν κρίνεται απαραίτητο , για να εκτελεσθεί η εργασία σωστά και με ασφάλεια.

Η επιχείρηση που έχει αναπτύξει αυτή την αφοσίωση και δέσμευση, είναι σίγουρα επιτυχημένη στην αποφυγή διαφυγών επικίνδυνων προϊόντων, πυρκαγιών και εκρήξεων.

Χωρίς το στάδιο της τέλειας διαδικασίας, και το πιο πλήρες σύστημα διαχείρισης ασφάλειας, που περιλαμβάνει όλα τα ουσιώδη χαρακτηριστικά, δεν είναι στην καλύτερή του παρά ένα σχέδιο στο χαρτί.

Το στάδιο της επίτευξης της τέλειας διαδικασίας είναι αυτό που μεταμορφώνει το σχέδιο αυτό σε ένα πρόγραμμα δράσης που πραγματικά λειτουργεί.

9.7. Ανταμοιβές από την εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης ασφάλειας

Οι ανταμοιβές από την εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης ασφάλειας είναι πολλές. Οι δύο πιο εμφανείς είναι ότι η επιχείρηση θα βιώσει λιγότερα συμβάντα και λιγότερους τραυματισμούς.

Κάποια από τις όχι και τόσο εμφανείς ανταμοιβές είναι η αύξηση της παραγωγικότητας και η βελτίωση της ποιότητας.

Τα συστήματα διαχείρισης Ολικής Ποιότητας και κατά ISO 9000 είναι παρόμοια με τα συστήματα διαχείρισης ασφάλειας. Πράγμα που δεν είναι σύμπτωση αφού στηρίζονται σε κοινές αρχές.

Τελικά πάντως όλα τα προτερήματα από την εφαρμογή ενός τέτοιου συστήματος καταλήγουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της επιχείρησης στην παγκόσμια αγορά. Πράγμα που για το οποίο όλες οι επιχειρήσεις αγωνίζονται αφού ο ανταγωνισμός στην παγκόσμια αγορά γίνεται ολοένα και πιο σκληρός.